

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2022/14929-S.22.22858
BAŞVURU NO : 2022/9801
KARAR TARİHİ : 18/11/2022

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
BAŞVURUYA KONU İDARE : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Mahkeme Kararı Uygulanarak Göreve İadenin Gerçekleştirilmesi Talebi
BAŞVURU TARİHİ : 13/07/2022

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) **Başvuran, Kurumumuza yaptığı başvurusunda, özetle;** İl Emniyet Müdürlüğü kadrosunda [REDACTED] sicil sayılı Polis Memuru olarak görev yapmakta iken hakkında 08.07.2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 701 sayılı KHK ile Kamu görevinden çıkarma kararı uygulandığını, yapılan ihraç işlemine karşı Olağanüstü Hal işlemleri İnceleme komisyonuna başvurduğunu, 02.06.2020 tarih ve [REDACTED]/[REDACTED] sayılı komisyon kararına istinaden tarafına ret kararı verildiğini, bu ret kararına istinaden başvurduğu Ankara 28. İdare Mahkemesince [REDACTED]/[REDACTED] esas, [REDACTED]/[REDACTED] sayılı karar no ile ihraç konusu kararın iptaline karar verildiğini ancak mahkeme kararının uygulanmadığını belirterek Ankara 28. İdare Mahkemesi kararının uygulanarak görevine iade edilmeyi talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) **İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 18.08.2022 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısı ve eklerinde, özetle,** başvuranın Antalya İl Emniyet Müdürlüğü kadrosunda [REDACTED] sicil sayılı Polis Memuru olarak görev yapmakta iken hakkında 08.07.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 701 sayılı KHK ile kamu görevinden çıkarılmış olup kamu görevine iadesine ilişkin Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yapmış olduğu başvuru sonucu 02.06.2020 tarih ve [REDACTED]/[REDACTED] sayılı Komisyon kararı ile ret kararı verildiğini, bu ret kararı üzerine açmış olduğu davada; Ankara 28. İdare Mahkemesince [REDACTED]/[REDACTED] esas, [REDACTED]/[REDACTED] sayılı karar no ile “Dava konusu kararın iptaline” karar

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

verildiğini, bahse konu kararın uygulanması noktasında Atamaya Yetkili Makama arz edilmiş olup işlemlerin bu minvalde devam ettiği ifade edilmiş ve ilgili belgeler sunulmuştur.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın;

- 3.1) “**Hak arama hürriyeti**” başlıklı **36. maddesinin birinci fıkrasında**, “Herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.”
- 3.2) “**Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı**” başlıklı **74. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında**; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”
- 3.3) “**Yargı yolu**” başlıklı **125. maddesinin son fıkrasında**, “İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.”
- 3.4) “**Mahkemelerin bağımsızlığı**” başlıklı **138. maddesinin son fıkrasında**, “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”
- 4) **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında**; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”
- 5) **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun “Kararların sonuçları” başlıklı 28. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında**, “Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. (...) Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

- 6) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvuranın talebinin kabulü yönünde hazırlanan Tavsiye Karar Önerisi Kamu Baş denetçisine sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

- 7) Başvuran, bir numaralı paragrafta belirtildiği üzere Ankara 28. İdare Mahkemesinin 28.12.2021 tarih ve E: [REDACTED]/[REDACTED]-K: [REDACTED]/[REDACTED] sayılı "Dava Konusu İşlemin İptali" Kararına göre göreve başlatılmayı talep etmektedir.
- 8) Başvuru konusu incelendiğinde, başvuranın Antalya Emniyet Müdürlüğü kadrosunda polis Memuru olarak görev yapmakta iken 08.07.2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 701 sayılı KHK ile kamu görevinden çıkarıldığı, söz konusu işlemin iptali talebiyle idare aleyhine açılan davada, Ankara 28. İdare Mahkemesinin 28.12.2021 tarihli ve E: [REDACTED]/[REDACTED]- K: [REDACTED]/[REDACTED] sayılı kararı ile talebinin kabulü ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, söz konusu mahkeme kararlarına rağmen başvuranın göreve başlatılmaması nedeniyle başvurunun yapıldığı anlaşılmaktadır.
- 9) **Başvuran hakkında verilen Ankara 28. İdare Mahkemesinin 28.12.2021 tarihli ve E: [REDACTED]/[REDACTED]-K: [REDACTED]/[REDACTED] sayılı kararında;** "Neticeten; dava dosyası içinde yer alan tüm bilgi, belge, tespit, olgu ve değerlendirmelerin bir arada irdelenmesinden, davacı hakkında yukarıda gerekçesine yer verilen dışında yeni bir soruşturmanın bulunmadığı ile davacının örgüt ile irtibatına ilişkin yukarıda belirtilen dışında bilgi, belge, teşhis yahut da tanık ifadesinin bulunmadığı ve yine davacının bylock kullanıcısı olmadığı ile örgüte destek mahiyetinde herhangi bir eyleminin de tespit edilemediği anlaşılmıştır.

Bu durumda; davacı hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçlamasıyla başlatılan soruşturma neticesinde, Antalya Cumhuriyet Başsavcılığının [REDACTED]/[REDACTED] sayılı kararıyla kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği şeklindeki bilgi gözetildiğinde, Emniyet Teşkilatı mahrem yapılanmasına ilişkin örgüt arşivi detay bilgisinde davacıya ilişkin olarak "Kurs Taksiti: 100" şeklinde bir bilgiye yer verilmesinin tek başına dava konusunu hukuka uygun hale getirmeyeceği, üstelik 03.12.2017 tarihli üst amir değerlendirmesinde, davacının 17 – 25 Aralık sürecinden sonra bağımsız olarak görev yapabileceğinin belirtildiği, diğer taraftan toplumun sosyolojik gerçekliği gereğince, bu tarihten önceki davranışların "örgütsel tavra" dönüşmediği sürece (ki bu durumun da her somut olayın özelliğine göre Mahkememizce belirleneceği) iltisaklılık hali olarak değerlendirilemeyeceğinin de kabul edilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline (...) 28.12.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." denilmektedir.

- 10) Hukuk devleti; insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve kanunlarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir (*Anayasa Mahkemesi E.2013/44, K. 2013/59, Resmi Gazete Tarihi: 02.05.2013*).
- 11) **Anayasa Mahkemesinin 14.01.2010 tarihli ve E.2009/27, K.2010/9 sayılı kararında;** "Anayasa'nın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır. **Hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır.**" ifadeleri kullanılmıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

- 12) Anayasa'nın 138. maddesi ile yargı kararlarının ne olursa olsun uygulanmamasından idarenin sorumlu tutulduğu görülmektedir. Öte yandan İdarenin kararı uygulama yükümlülüğü devam ettikçe, yargı kararının uygulanmamasından doğan sorumluluğunun da devam edeceği bir gerçektir. Yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararından; Anayasanın 36. maddesinde yer alan 'hak arama hürriyeti'nin yalnızca yargı mercileri karşısında davalı veya davacı olma sıfatını değil aynı zamanda mahkeme nezdinde verilmiş olan kararın idari mercilerce gereğinin yerine getirilmesini de kapsadığı anlaşılmakta olup, ayrıca mahkeme kararlarının uygulanması yargılama sürecinin devamı niteliğinde görülerek yargılama sürecini tamamlayan ve yargılamanın bir anlam ve sonuç doğurmasını saylayan unsur olarak nitelendirildiği görülmektedir.
- 13) Somut olayın değerlendirilmesi neticesinde, söz konusu Mahkemenin iptal kararı neticesinde, İdarenin başvurayı göreve başlatması gerekirken göreve başlatmadığı, İdarenin söz konusu mahkeme kararını makul sürede ifa etmekten kaçınamayacağı, bunun adil yargılanma hakkının ihlali sonucunu doğuracağı değerlendirilmiştir.
- 14) Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; Ankara 28. İdare Mahkemesinin 28.12.2021 tarihli ve E: / -K: / sayılı kararı neticesinde başvuranın göreve başlatılması gerektiği, zira Anayasa'nın 138. maddesi ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddelerinde yargı kararlarına uyma zorunluluğunun açıkça belirtildiği, söz konusu düzenlemeler gereğince İdarenin idari yargı organlarınca verilen kararların icaplarına göre, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu dikkate alındığında mahkeme kararının verildiği 28.12.2021 tarihinden bu zamana kadar mahkeme kararı gereğince göreve başlatılması gerekirken başlatılmamasının makul olmadığı, İdarenin söz konusu mahkeme kararını makul sürede ifa etmekten kaçınamayacağı, bunun adil yargılanma hakkının ihlali sonucunu doğuracağı değerlendirildiğinden söz konusu mahkeme kararı gereğince başvuranın göreve başlatılması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

- 15) 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinde iyi yönetim ilkelerine yer verilmiş olup; idare tarafından, başvuran hakkında verilen iptal kararının uygulanmadığı ve başvuru sahibine verdiği cevapta idari işleme karşı hangi sürede hangi mercie başvurabileceğini göstermediği bu nedenle de "kanunlara uygunluk" ve "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkelerine uymadığı tespit edildiğinden, idareden bundan böyle bu ilkelere uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

- 16) 14.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, Antalya İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN KABULÜ ile**

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ankara 28. İdare Mahkemesinin 28.12.2021 tarihli ve E:■■■■/■■-K:■■■■/■■■■ sayılı kararı gereğince başvuranın göreve başlatılması yönünde **İÇİŞLERİ BAKANLIĞI EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde başvurana ve Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna

Kararın **Başvurana ve EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.